



Mokau pažinti pasaulį

Jūratė Kačinskienė

Klaipėdos Prano Mašiotų progimnazijos biologijos
mokytoja metodininkė



Parengė Austėja Kavoliūtė

Nuo vienuolikos metų svajojau savo gyvenimą sieti su medicina. Mano pirmosios rimtos knygos buvo medicinos enciklopedijos, lankiau sustiprintas biologijos pamokas ir tuo metu savęs niekur kitur nemačiau. Medicina atrodė vienintelė kryptis, kurioje galėjau save realizuoti.

Vis dėlto, gyvenimas pasuko kitu keliu. Stojant į universitetą, konkurencija buvo itin didelė (į vieną vietą pretendavo net 15–18 žmonių). Kadangi biologijos egzaminas vyko anksčiau, nusprendžiau, jog jei įstosiu į biologijos studijas, tai bus likimo ženklas. Taip ir nutiko.

Studijuodama biologiją, papildomai pasirinkau valiologijos kryptį, glaudžiai susijusią su medicina. Visus kursinius darbus ir tyrimus kryptingai siejau su žmogaus anatomija, nes noras būti arčiau medicinos srities niekada neišblėso. Šis kelias tapo savotišku kompromisu tarp pradinės svajonės ir susiklosčiusių aplinkybių.

Tačiau gyvenimas pateikė dar vieną netikėtą staigmeną. Atlikdama praktiką vienoje iš Vilniaus mokyklų, turėjau galimybę pavaduoti mokytoją. Ši nauja veiklos sritis man sekėsi gerokai geriau, nei tikėjaisi, ir pamažu tapo aišku, kad tai – ne atsitiktinumas. Ir štai šiandien jau 25 metus dirbu su vaikais.



Šiandien siekiu mokinius išmokyti suprasti, kad biologijos tikslas – pažinti save. Žinios apie tai, kur yra organai, kaip jie veikia, kaip rūpintis savo sveikata ir sveikai maitintis, yra vieni svarbiausių gyvenimo pagrindų. Esminės temos, kurias vaikas turi suprasti, kad galėtų orientuotis gamtos mokslų pasaulyje, yra ląstelė, žmogaus sandara ir ekologinės problemos. Pastarosios apima aplinkos taršą, atliekų rūšiavimą bei suvokimą, kaip kiekvienas žmogus gali asmeniškai prisidėti prie taršos mažinimo ir atsakingesnio santykio su aplinka. Ir svarbiausias mano darbas – perduoti vaikams žinių, kad biologija yra ateities mokslas. Šiuolaikiniame pasaulyje, sparčiai tobulėjant technologijoms, biologijos žinios, įskaitant mikrobiologiją, tampa ypač svarbios. Biotechnologijos ir medicina formuoja ateities pasaulį ir daro esminę įtaką visuomenės raidai.

Nors biologijos mokymosi procese vaikams kyla nemažai iššūkių, tai natūralu, nes šis mokslas reikalauja tikslių faktinių žinių, nuoseklaus mokymosi ir pastangų. Biologijoje neįmanoma „iš nieko“ pateikti teisingo atsakymo, jei nesi skaitęs ar mokėsis. Būtent todėl daliai mokinių šis dalykas kartais atrodo sudėtingas ar net nuobodus.

Šiuolaikiniai vaikai informaciją nori priimti per technologijas ir praktinę, tiriamąją veiklą. Dėl sparčios technologijų pažangos man tenka nuolat domėtis naujausiais moksliniais straipsniais, atradimais ir pasiekimais, nes biologijos sritis labai greitai keičiasi.



Šiandien, siekiant įtraukti mokinius, plačiai naudojamos modernios ir kokybiškos 3D vaizdinės priemonės, kurios pakeitė anksčiau naudotus muliažus ir iliustracijas. Taip pat mokinių įsitraukimą skatina praktiniai darbai: preparatų gamyba, ekskursijos į STEAM centrus bei įvairūs eksperimentai. Tokia veikla padeda biologiją paversti gyvu ir patraukliu mokslu.

Nors kartais manoma, kad tikslieji ir humanitariniai mokslai tarpusavyje nedera, savo darbe matau, kad mokykla juos gali sėkmingai sujungti. Pavyzdžiui, kartu su istorijos mokytoja siejame tokias temas kaip higienos raida ar vandens atsiradimo istorija. Taip pat dalyvaujame projekte „Gintaro lašė Lietuvą nešu“, kuriame susijungia gintaro fizinės savybės, istorija ir anglų kalba. Tokios veiklos padeda mokiniams suvokti, kad žinios nėra atskiros, jos viena kitą papildo.

Nepaisant sudėtingų teorijų, man, kaip mokytojui, svarbiausia vaikams perduoti esmines vertybes: bendradarbiavimą, pagarbą, gebėjimą išklaudyti, toleranciją ir gerą širdį. Tikiu, kad šios vertybės yra ne mažiau reikšmingos nei akademinės žinios.

Taip pat labai džiaugiuosi, kad mano įkvėpimu šiandien yra patys vaikai. Jų energija, smalsumas ir gebėjimas užduoti sudėtingesnius klausimus, nei reikalauja mokymo programa, skatina mane gilintis, diskutuoti ir nuolat tobulėti. Būtent šis gyvas bendravimas suteikia jėgų ir motyvacijos kasdieniam darbui.

